

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Trafikverkets Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2022–2033 och 2022–2037 (Rapport 2020:186)

Skogsstyrelsen har beretts tillfälle att yttra sig om rubricerade rapport och lämnar följande synpunkter rörande de områden som har störst betydelse för skogen och skogsbruket:

- **Prognosticerad ökad användning av biodrivmedel.** Rapporten uppger att det med inhemsk produktion av biodrivmedel går att uppnå den ökning med 70 procent till 2030 som krävs för att nå klimatmålet vid den tidpunkten. En stor del av den ökningen bedöms av Skogsstyrelsen behöva komma från skogen. Det innebär en utmaning för skogs- och energisektorn. Vi tillstyrker därför rapportens mening ”att regeringen bör upprätta en strategi för användning och produktion av biodrivmedel” (s. 58).
- **BK4 och möjlighet att köra långa fordon.** Transporten av virke från skog till industri står för ungefär hälften av skogsbrukets utsläpp av växthusgaser och en betydande del av kostnaderna. Det är därför viktigt att virkestransporterna kan göras effektiva. Att uppgradera så stor del av vägnätet som möjligt till BK4 och att tillåta långa fordon som möjliggör större last medför möjligheter till sådan effektivisering. En mer utbyggd terminalstruktur som möjliggör omlastning mellan bilväg och järnväg skulle ytterligare bidra till att effektivisera virkestransporterna.
- **Vägunderhåll.** En stor del av virkestransporten går på enskilda vägar. För att möjliggöra effektiva transporter (enligt ovan) är det viktigt att ”behov som avser forskning och innovation, bärighet samt driftbidrag till enskilda vägar” (s. 82) uppfylls.
- **It- och kommunikationsinfrastruktur.** Relevant information med hög kvalitet är viktig vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och vid allokering av skogsråvara till olika industrier, liksom för Skogsstyrelsens arbete i fält. Om information saknas, om den är inaktuell eller har kvalitetsbrister, kan det leda till ekonomiska förluster i skogsbruket, negativa miljöeffekter eller generellt sänkt effektivitet. Informationen måste vara lättåtkomlig för den som behöver den. Den måste därför vara digital och kommuniceras över nätet. Det kräver stabil datakommunikation med täckning i alla delar av landet där skogsbruk bedrivs eller skogsråvara transporteras. Skogsstyrelsen anser det vara viktigt att där täckning saknas bör den byggas ut snarast.

- **Biologisk mångfald, kulturmiljö och skydd av vatten.** Uppbyggnad och underhåll av transportinfrastruktur kan negativt påverka skogslandskapets biologiska mångfald, kulturmiljö och vatten. Det är därför viktigt med god kunskap och bra underlag om dessa värden och att ta hänsyn till dem där det behövs. Det är inte minst angeläget i arbetet med att effektivisera virkestransporterna ekonomiskt och miljömässigt genom att möjliggöra transporter för längre och tyngre fordon (BK4).

Skogsstyrelsen skriver i en rapport¹ att det är viktigt att öka kompetensen kring skogsbilvägar och att styrmedel bör övervägas som stöd till samordnad planering vid nybyggnad och underhåll av skogsbilvägar över fastighetsgränserna.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaldirektören Herman Sundqvist beslutat och ämnesspecialisten Clas Fries varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Göran Rune, enhetschefen Dan Rydberg och vägspecialisten Stefan Gunnarsson deltagit.

Herman Sundqvist

Clas Fries

¹ Skogsskötsel med nya möjligheter. Rapport från samverkansprocess skogsproduktion. Rapport 2019/24. Skogsstyrelsen. 322 s. (Rapporten utgör ett resultat av en samverkansprocess med skogssektorn.)